

ЕМСС

ПРОЕКТЕН ЕКИП

2016 – 2017

Решаване на спорове/Обхват на действията на съдията

ПРОЕКТЕН ФИШ

Изготвен от координаторите на проекта

(Съдебните съвети на Словения и Италия)

и приет от проектния екип

на първата среща в Рим, 26-27 септември 2016 г.

Съдържание

1. Кратко описание на проблема.....	3
2. Кратко представяне на APC.....	4
2.1 Концепция	4
2.2 Значение	4
2.3 Ключови предимства на APC.....	5
2.4 Възможни рискове на APC.....	6
2.5 Видове APC	6
2.6 Законодателство на ЕС относно алтернативното и он-лайн решаване на спорове.....	7
2.7 Съветът на Европа.....	9
2.8 Европейски съд по правата на човека (ЕСПЧ)	9
3. Цели на проекта.....	10
3.1 Общи цели на проекта.....	10
3.2 Специфични цели на работната група.....	11
4. Резултати (какво ще бъде реализирано/постигнато)	11
5. Граници на проекта (какво няма да бъде включено в резултатите)	11
6. Свързаност с други проекти или дейност извършвана от други организации.....	12
7. Възможни рискове от проекта.....	12
8. Методология и дейности, които следва да се предприемат.....	12
9. График	13
10. Комуникация в рамките на проекта и Управителния комитет и по време на Общото събрание.....	14

1. Кратко описание на проблема

Влизането в сила на Договора от Лисабон и целите, заложи в Стокхолмската програма са проправили пътя за установяване и по-нататъшно развитие на европейската съдебна култура, - такава, която напълно зачита принципите на субсидиарност и независимост на съдебната власт. С този най-висш приоритет, беше подчертана необходимостта от засилване на взаимното доверие между съдебните органи в различните държави, което от своя страна е крайъгълният камък за ефективно сътрудничество в областта на правосъдието. Това, обаче, не може да се постигне без да се насърчава по-голямо разбиране на различните правни традиции в разширения Европейски съюз (ЕС) и постепенно елиминиране на тези различия, които създават дисбаланс и пречки.

В тази връзка, инициативата за създаване на форум за европейските органи на съдебната власт за да споделят гледните си точки и идеи с цел да се насърчи постигането на посочените приоритети е подкрепена от започването от страна на ЕМСС на установяване на изводите и препоръките относно методите за укрепване на взаимното доверие между различните държави-членки. Първоначалната инициатива прерасна в многогодишен проект на ЕМСС, който разработва набор от стандарти и индикатори за сектор „Правосъдие“ всяка година. Като последица, са разработени минимални стандарти (и релевантни индикатори) за наемането, подбора, назначаването (и където е приложимо) атестирането, повишаването и несменяемостта на представители на съдии (2012 -2013), за разпределението на делата и наличните гаранции (2013-2014), за дисциплинарите процедури (2014-2015) и за участието на несъдебни членове в управлението на съдебната власт (2015-2016) от последващи проектни екипи на ЕМСС. Успехът на тези проекти потвърди, че приемането на общи минимални стандарти подобрява разбирането между органите на съдебната власт и различните правни системи и следователно, допринася за укрепване на взаимното доверие и съдебното сътрудничество както и улеснява постигането на обща европейска съдебна култура.

Въпреки това, работата в тази сфера все още не е приключила.

Наличието на висококачествена, ефективна и ефикасна съдебна система все още е необходимо предпоставка за всяко демократично общество. Увеличаването на натовареността в традиционните съдилища, повишаването на разходите за съдебните спорове, забавянето във времето, предпочитанията за конфиденциалност и желанието на страните да имат по-голям контрол върху избора на лицето или лицата, които ще решават техния спор водят до факта, че много страни започват да търсят алтернативни начини за решаване на споровете (наричани по-долу АРС).

Следователно ЕМСС счита, че съществува необходимост да се разгледат основните развития в тази област и да се прецени дали всички тези промени са желателни, по отношение на нуждите на обществото и ролята и позицията на съдебната власт, от гледна точка на правото на справедлив, навременен и ефективен процес.

2. Кратко представяне на APC¹

2.1 Концепция

Алтернативното решаване на спорове включва процеси и техники за разрешаване на спорове, които действат като средство за страните по спора да постигнат споразумение, извън съдебен спор. То е събирателен термин за начините, (различни от съдебния), чрез които страните могат да уреждат спорове, с (или без) помощта на трета страна.

Идеята на всички разновидности на APC се основава на разбирането, че при спорове, хората искат да реализират своите интереси, и разбирането, че конфликтите трябва да бъдат решени от тези, които ги имат. Следователно, същността на процедурите по APC / OPC е доброволен достъп на страните в процеса и неутралност на третото лице (например медиатор и т.н.), което е провеждане на поверително производство, когато компетентността е в ръцете на самите страни.

Следователно, основната цел на всички процеси по APC е същата както при съдебните системи, т.е. разрешаване на конфликти, като важно разграничение при APC е "преговори насочени към интересите", чиято цел е да разрешат спора, чрез което двете страни удовлетворяват своите нужди (интереси).

2.2 Значение

APC, като средство за подобряване на общия достъп до правосъдие

Висококачественото правосъдие, ефективната и ефикасната съдебна система все още са неоспорими предпоставки за всяко демократично общество. Но нарастващата натовареност на традиционните съдилища, нарастващите разходи за съдебни спорове, забавяния, предпочитания за конфиденциалност, желанието на страните да имат по-голям контрол върху избора на лицето или лицата, които ще решат спора си и количеството, сложност и технически неясноти на законодателството, което прави достъпа до правосъдие за гражданите по-труден, води до това, че обществата са започнали да търсят алтернативни начини за решаване на спорове. Затова, през последните години APC спечели широко одобрение сред широката общественост и представителите на юридическата професия.

През последните години също има дискусии за приемане на систематичен подход по отношение на APC, за да се предложат различни видове възможности за хора, които са в конфликт. Следователно, повечето държави са започнали да експериментират с програми за APC. Някои от тези програми са доброволни; други задължителни.

APC като правна и социална ценност

Има мнения, които превъзхождат практичния поглед върху APC като просто средство за облекчаване натовареността на съдилищата. Мирното решаване на спорове като доброволно решение от информирана страна е започнало да се разглежда като правна

¹ Институт за правна информация: https://www.law.cornell.edu/wex/alternative_dispute_resolution

Европейска комисия, Решаване на потребителски спорове:

http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/adr-odr/index_en.htm

Mediacija v teoriji in praksi, veliki priručnik o mediaciji, Društvo mediatorjev Slovenije, Ljubljana 2011.

Зелена книга за алтернативните способи за разрешаване на спорове по гражданскоправни и търговскоправни въпроси: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52002DC0196>

ценност, която следва да бъде насърчавана в обществото. Не само като алтернатива на съдебната власт, която упражнява съдебни правомощия, но и като допълнителна възможност за страните, чието намерение е да се подобри качеството на съдебна защита. APC може да бъде истински реализирано само в системи, в които страните могат да разчитат на съдилищата законно да защитават техните права. Само в такъв контекст, можем да разглеждаме мирното решаване на спорове като правна ценност.

Този вид мислене поставя APC редом до основни правни ценности като мир, ред, справедливост, свобода на индивидите и нациите, като съдебното производство се явява последно средство (*ultima ratio*) за разрешаване на спорове в правовите общества. Някои правни култури (например в Япония и Китай) традиционно са се отказали да разчитат на закона като решаващ механизъм за решаване на спорове в обществото. Това, което е по-важно за тях, отколкото да се прибягва до правни и юридически процедури, е да се опитат да намерят решение, което устройва и двете страни и запазва социалната хармония, което е в съответствие с основната идея на APC и като такава е специална ценност и един от политическите приоритети, признати от ЕС: *„Трябва да се подчертае ролята на APC като средство за постигане на социална хармония“*.²

APC за подпомагане на високи стандарти на поведение на пазарите

APC може да служи и като част от системата за управление на качеството, укрепване и подобряване на добродетелното поведение на участниците в търговските сделки и на потребителското овластяване.³

2.3 Основни предимства на APC

- APC е обикновено по-неформално, по-евтино, и отнема по-малко време, отколкото съдебен процес.
- APC е по-подходящ за спорове, в които участват много страни.
- Тези процеси обикновено са поверителни и по-малко стресиращи, отколкото традиционните съдебни производства.
- В процесите по APC, като медиация, страните играят важна роля в решаването на собствените им спорове. Това често води до креативни решения, по-дълготрайни резултати, по-голямо удовлетворение и подобрени взаимоотношения.
- APC позволява по-всеобхватно решаване на спорове, докато в съдебното производство страните са обвързани с конкретни искове. APC решава спорове по-задълбочено (търси причините за тях и се опитва да ги отстрани), а не разглежда само техните признаци (като традиционните съдебни системи на демократичните държави, управлявани от върховенството на закона), което допринася за по-дълготрайни и по-стабилни решения.

² Green paper on alternative dispute resolution in civil and commercial law, Item 10, Chapter 1.2.

³ Алтернативно решаване на спорове за потребителски казуси: Alternative Dispute Resolution for Consumer Cases: Отклоненията пречка ли са за ефективния достъп до правосъдие, , International Public Administration Review, Volume XII, Number 4, December 2014

2.4 Възможни рискове от АСР

- Силата на големите корпорации и комуналните услуги принуждават потребителите, преди да получат услугите, да се съгласят на неизгодна процедура за решаване на спорове.
- Налагането на споразумения без потребителите да имат достъп до правни консултации за да са запознати с правата си.
- Налагането на решения от неидентифицирани лица вземащи решения онлайн.
- Липсата на възможност за обжалване в частни арбитражни процеси.
- Нарастването на частни процедури за решаване на спорове, без защитите осигурени от член 6 от ЕКПЧ за по-слабата страна.
- Отмяната на независими съдебни определения и съдебни процедури.

2.5 Видове APC

APC се състои от два исторически типа:

- методи за решаване на спорове извън официалните съдебни механизми (извънсъдебни процедури),
- неформални методи, приложени към или в допълнение към официални съдебни механизми (APC в контекста на съдебно производство - проведено от съдилища или възложено от съда на трета страна).

APC включва неформални трибунали, неформални процеси по медиация, официални трибунали и формални процеси по медиация:

- класическите формални трибунални форми на APC са арбитраж (както задължителни и консултативни, така и незадължителни),
- класическият формален процес по медиация е насочване към медиация пред, назначен от съда медиатор или медиаторски състав,
- класическите неформални методи включват социални процеси, насочване към неформални органи (като уважаван член на търговска или социална група) и посредничество.

Основните разлики между формални и неформални процеси са (а) зависимостта от съдебна процедура и (б) наличие или липсата на формална структура за прилагане на процедурата.

Алтернативно решаване на спорове (APC) има следните най-типични форми:

- **Договаряне** - участието е доброволно и няма трета страна, която да улеснява процеса на разрешаване или да налага разрешаване.
- **Помирение** - по-неформална форма на APC. Този процес не изисква наличие на предварително съгласие. Всяка страна може да поиска от другата страна да назначи помирител. Ако една страна отхвърли предложението за помирение, не може да има помирение.
- **Медиация** - има трета страна, посредник, който улеснява процеса на решаване (и дори може да предложи решение, обикновено известно като „предложение на медиатора“), но не налага решение за страните.
- **Закон за сътрудничество** - в закона за сътрудничеството или развод по взаимно съгласие, всяка от страните има адвокат, който улеснява процеса на разрешаване, в рамките на конкретно договорени условия. Страните постигат

споразумение с подкрепата на адвокатите (които са обучени в процеса) и взаимно договорени експерти. Никой не налага решение на страните. Въпреки това, процесът е формализиран процес, който е част от системата за съдебни спорове и от съдебната система.

- **Арбитраж** - участието обикновено е доброволно, и там има трета страна лице, която, като частен съдия, налага разрешаване. Правната теория и европейските съдебни политики вече не посочват арбитража като концепция на APC⁴, тъй като по своя характер тя е по-близо до съдебните процедури отколкото APC.

Освен основните видове APC има и други различни форми, като например:

- **Оценка на делата** - незадължителен процес, в който страните представят фактите и въпросите пред неутрален оценител на делата, който съветва страните за силните и слабите страни на съответните им позиции, и оценява как спорът е вероятно да се реши от съдебни заседатели или друг съдия.
- **Ранна неутрална оценка** - един процес, който се извършва веднага след като делото е регистрирано в съда. Делото се разпределя на експерт, който е помолен да осигури балансирана и неутрална оценка на спора. Оценката на експерта може да съдейства на страните при оценката на техния казус и може да им повлияе по пътя към споразумението.
- **Семейно съвещание** - среща между членовете на едно семейство и на членовете на свързана към тях група. На тази среща (или често поредица от срещи) семейството се включва в обучение за умения за взаимодействие и в изработване на план за спиране на злоупотребата или друга форма на лошо отношение между неговите членове.
- **Омбудсман** - трета страна, избрана от институция - например университет, болница, корпорация или държавна агенция - за разглеждане на жалби от страна на служители, клиенти или доверители.

APC може да се извършва онлайн.

2.6 Законодателство на ЕС за алтернативно и онлайн решаване на спорове

APC е политически приоритет за ЕС⁵, многократно деклариран от инструментите на Европейския съюз и насърчаван заедно с OPC. Правната рамка за алтернативата на потребителите и онлайн разрешаването на спорове е установено по-специално в следните актове:

1. Договорът за функционирането на Европейския съюз⁶ от прилагането на Договора от Лисабон специално посочва развитието на APC (буква ж от член 81.2).

2. Зелена книга относно алтернативното разрешаване на спорове по гражданскоправни и търговско правни въпроси, разработено и представено от Комисията през 2002 г.

⁴ Green paper on alternative dispute resolution in civil and commercial law, Item 2, Chapter 1.1.

⁵ Green paper on alternative dispute resolution in civil and commercial law, Chapter 1.3: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52002DC0196>

⁶ Consolidated versions of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>

3. Директивата за някои аспекти на медиацията по граждански и търговски дела ⁷

4. Директивата за алтернативно решаване на потребителски спорове (Директивата за APC) ⁸

Директивата за APC гарантира че потребителите имат достъп до APC за решаване на техните спорове с търговците. Достъпът до APC е гарантиран независимо от това какъв продукт или услуга са закупили (изключени са единствено споровете във връзка със здравето и висшето образование), независимо дали продуктът или услугата е била закупена онлайн или не и дали търговецът е установен държавата – членка на потребителя или в друга държава. Тази директива също така установява обвързващи изисквания за качеството на органите за решаване на спорове, които предлагат процедури по APC на потребители.

5. Регламентът за онлайн решаване на спорове на потребители (Регламентът OPC) ⁹

Платформата за OPC е уеб-базирана платформа разработена от Европейската комисия. Нейната цел е да окаже съдействие на потребителите и търговците да разрешат спорове, произтичащи от техните договорни взаимоотношения във връзка с онлайн покупки на стоки и онлайн услуги извън съда на ниска цена бързо и без усложнения. Това позволява на потребителите да изпращат техните спорове онлайн на някои от 23-те официални езика на Европейския съюз. Платформата за OPC предава информацията само на квалифицирани органи за решаване на спорове, посочени от държавите-членки. Държавите-членки трябва да установят национално лице за контакт, което да осигури съдействие на ползвателите на платформата за OPC. Списъкът с тези национални лица за контакт се намира на платформата за OPC. Платформата е достъпна за потребители и търговци от 15 февруари 2016 г.

6. Регламент на Комисията за прилагане на OPC. ¹⁰

7. Европейски кодекс за поведение за медиатори. ¹¹

Освен тези основни актове, които формират правната основа за регламентирането на потребителски APC, съществуват няколко Директиви на ЕС (по отношение на секторното законодателство на ЕС), които съдържат разпоредби относно схемите за

⁷ DIRECTIVE 2008/52/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 21 May 2008 on certain aspects of mediation in civil and commercial matters: <http://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2008/52/oj>

⁸ DIRECTIVE 2013/11/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 21 May 2013 on alternative dispute resolution for consumer disputes and amending Regulation (EC) No 2006/2004 and Directive 2009/22/EC (Directive on consumer ADR): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:165:0063:0079:EN:PDF>

⁹ REGULATION (EU) No 524/2013 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 21 May 2013 on online dispute resolution for consumer disputes and amending Regulation (EC) No 2006/2004 and Directive 2009/22/EC (Regulation on consumer ODR): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:165:0001:0012:EN:PDF>

¹⁰ COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2015/1051 of 1 July 2015 on the modalities for the exercise of the functions of the online dispute resolution platform, on the modalities of the electronic complaint form and on the modalities of the cooperation between contact points provided for in Regulation (EU) No 524/2013 of the European Parliament and of the Council on online dispute resolution for consumer disputes: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1051&from=EN>

¹¹ http://ec.europa.eu/civiljustice/adr/adr_ec_code_conduct_en.pdf

АРС за решаване на спорове, като Директивата за кредитните споразумения за потребители, Директивата за електронна търговия.....

2.7 Съвет на Европа

1. Препоръка № Р (98) 1 на Съвета на министрите към държавите-членки относно семейна медиация (Приета от Комитета на министрите на 21 януари 1998 г. на 616 среща на заместник – министрите) ¹²

2. Препоръка Rec (2002) 10 на Комитета на министрите към държавите членки относно медиацията по гражданскоправни въпроси (Приета от Комитета на министрите на 18 септември 2002 г. на 808-а среща на заместник-министрите) ¹³

3. Препоръка No. R (99) 19 на Комитета на Министрите към държавите членки относно медиацията по наказателни въпроси (Приета от Комитета на министрите на 15 септември 1999 г. на 679-та среща на заместник-министрите) ¹⁴

4. Препоръка № R(2001) 9 на Комитета на Министрите към държавите членки относно на Комитета на министрите към страните членки за алтернативите на съдебния спор между административните органи и частни лица (Приета от Комитета на Министрите на 5 септември 2001г. на 762-рата среща на заместник-министрите) ¹⁵

5. Закон – Модел на УНСИТРАЛ (UNCITRAL) за международен търговски арбитраж (1985), с измененията приети през 2006 г. ¹⁶

6. UNCITRAL Модел закон относно международното търговското помирение (2002)¹⁷

2.8. Европейски съд по правата на човека (ЕСПЧ)¹⁸

ЕСПЧ вече е разглеждал въпроса за връзката между процедурите за АРС и правото на справедлив процес, гарантирано от член 6, § 1.

В този смисъл ЕСПЧ признава допустимостта на института на арбитражно присъждане в смисъла на отказ от правото на съдебна защита.

„В националните правни системи на договарящите държави "отказ от правото на дадено лице делото му да бъде разгледано от съд или трибунал, се среща често по

¹²

<https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&InstranetImage=1153972&SecMode=1&DocId=450792&Usage=2>

¹³<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=Rec%282002%2910&Sector=secCM&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=eff2fa&BackColorIntranet=eff2fa&BackColorLogged=c1cbe6&direct=true>

¹⁴

<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=Rec%2899%2919&Sector=secCM&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=eff2fa&BackColorIntranet=eff2fa&BackColorLogged=c1cbe6&direct=true>

¹⁵

<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=Rec%282001%299&Sector=secCM&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=eff2fa&BackColorIntranet=eff2fa&BackColorLogged=c1cbe6&direct=true>

¹⁶ http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/arbitration/1985Model_arbitration.html

¹⁷ http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/arbitration/2002Model_conciliation.html

¹⁸ Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights, Right to a fair trial: http://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_ENG.pdf

граждански дела, най-вече под формата на арбитражни клаузи в договорите. Отказът, който има безспорни предимства за съответното лице, както и за правораздаването, по принцип не противоречи на конвенцията (Deweer c/у. Белгия, § 49). Лицата могат да се откажат от правото си на съд в полза на арбитраж, при условие че такъв отказ е допустим и е установен, свободно и недвусмислено (Suda c/у. Чешката република, §§ 48-49). В едно демократично общество се отдава прекалено голямо значение на отказ от правото на съд, поради факта, че едно лице е страна по спогодба, постигната в на процедура спомагателна на съдебните процедури“.

Решението по делото *Tabbane c/у Швейцария* касаше разрешаването на спор от международен арбитражен трибунал в Женева, без право на обжалване пред съда. Жалбоподателят, тунизийски бизнесмен със седалище в Тунис, е сключил договор с френска компания, базирана във Франция. Договорът включва клауза, която изисква всички спорове между страните да бъде отнесени до арбитраж. Със сключването на договора ищецът изрично и свободно се е отказал от всякакво право да обжалва пред обикновените съдилища решението на арбитражния съд в случай на спор. Френската компания впоследствие е подала искане за арбитраж пред Международния арбитражен съд на Международната търговска камара (ICC) в Париж. В съответствие с правилата на ICC, ищецът е могъл да назначи избран от него арбитър. Арбитърът се е споразумял впоследствие с другите двама арбитри, че арбитражът ще се проведе в Женева, в резултат на което швейцарското законодателство става приложимо за арбитражното производство. Арбитражният съд е отсъдил срещу ищеца, който е подал молба за преразглеждане в Швейцарския федерален съд. Федералният съд е отказал да разгледа арбитражното решение, като е счел, че страните валидно са се отказали от правото си да обжалват всяко решение, издадено от арбитражния съд в съответствие с Федералния закон за международното частно право.

Делото се отнася до правото на достъп до съд съгласно член 6 § 1 от Конвенцията, в контекста на международния арбитраж. Решението развива съдебната практика, свързана с доброволните откази от правото на обжалване срещу арбитражно решение. Съдът установи, че с оглед на преследваната легитимна цел и свободата на договаряне, на ищеца, ограничението не нарушава самата същност на правото му на достъп до съд.

Освен това ЕСПЧ по делото на *Momčilović срещу Хърватия*, No 11239/11 (26. 3. 2015 г.) е счел, че определянето на изчерпването на специалната процедура за потенциално уреждане на спора като процесуална предпоставка за подаване на иск не нарушава правото на достъп до съд.

3. Цели на проекта

3.1 Общи цели на проекта

1. Извършване на преглед на APC в рамките на или в изпълнение на решение на съда в държава- членка на ЕМСС и страните наблюдатели.
2. Увеличаване доверието в съдиите от различни юрисдикции в рамките на ЕС при използването на APC.
3. Насърчаване на независимите и отчетни съдебни системи в Европейския съюз и в цяла Европа.
4. Насърчаване навременното и ефективно правосъдие в полза на всички граждани на ЕС.

5. Укрепване на общественото доверие в независимостта на съдебните системи на държавите членки на ЕС при насърчаване използването на APC.

3.2. Специфични цели на работната група

1. Изследване на въздействието на процедурите за APC върху позицията и ролята на съдебната система.
2. Да се проучи връзката на процедурите за APC и правото на достъп до правосъдие и правото на съдебен процес без необосновано забавяне.
3. Да се проучи дали процедурите по APC, свързани със съда следва да бъдат законово регламентирани с цел защита интересите на страните.
4. Да се проучи възможността или целесъобразността на участието на съдиите в различните APC-процедури, освен арбитраж.
5. Да се проучи дали следва да бъде задължение съдии и съдилища да насърчават страните да решават споровете с алтернативни средства.

4. Резултати (какво ще бъде осъществено/реализирано)

Доклад, съдържащ:

- преглед на основните новости в APC в ЕС,
- анализ на въздействието върху и участието на съдебната власт в APC,
- предложения за бъдещо участие на съдебната власт в APC включително предложените принципи, индикатори и стандарти за гражданско производство,
- посочване дали APC се използва при наказателни дела в държавите-членки на ЕМСС и дали следващ проект във връзка с това би бил подходяща дейност, която да бъде извършена от ЕМСС.

Резултатите от проекта могат да бъдат използвани от националните органи на съдебната власт, Съдебни съвети и други държавни органи при оценка на съществуващите в техните държави системи или планиране на реформи. В допълнение, докладът ще допринесе за повишаване и подобряване на разбирането на различните правни системи и тяхното функциониране, както и общи ценности в съдебните системи в Европа.

Списъкът с документите включва:

- Проектен фиш,
- Въпросник,
- Доклади/отговори от държавите на въпросник,
- Протоколи от срещите,
- Заключителен доклад със стандарти и индикатори.

5. Обхват на проекта (какво няма да бъде включено в резултатите)

Проектът няма да разглежда схемите за APC, които не са част от съдебното производство или не се основават на съдебно решение.

Проектът също така няма да представи подробен анализ на националните системи по отношение на APC.

Проектът няма да оценява съответствието на националните съдебни системи с възможните препоръки, предложени от проектния екип.

6. Съгласуваност с други проекти или работа, извършена от други организации

Проектът е тясно свързан с други проекти на ЕМСС, като всички те допринасят за общата цел на ЕМСС – укрепване на независимите и отчетни съдебни системи и насърчаване на добри практики, които дават възможност на съдебните системи да предоставят своевременно и ефективно правосъдие в полза на всички.

Проектът също така ще е свързан и със съвместния проект с ELI (проект за връзката между разрешаване на спорове в съдилищата и алтернативното разрешаване на спорове, отнасящ се най-вече за рисковете при многото различни съществуващи видове APC), но ще бъде в по-голяма степен фокусиран върху на ролята и мястото на съдебната система.

7. Възможни рискове на проекта

- Да се преследва една прекалено амбициозна цел в светлината на съществените различия между съдебните системи и съдебните култури и по този начин да не се установи набор от минимални стандарти / индикатори/ препоръки по отношение на връзката между APC и традиционните съдебни производства.
- Нежеланието на съдебните съвети да приемат минималните стандарти / индикатори/ препоръки в контекста на проекта.
- Отказът на съдебните системи в ЕС да се приемат изводите на проекта.
- Неправилното използване на стандартите/ индикаторите / препоръките относно връзката между APC и традиционните съдебни процедури, за да се подкопае ролята на съдебната система в съвременните демократични общества.

8. Методология и предстоящи дейности

1. Събиране на съотносима информация посредством въпросник адресиран до съдебните съвети, представени в проектния екип, и други членове и наблюдатели на ЕМСС.

- Проектният екип ще обсъди и определи основните въпроси (цели), важни и необходими, относно връзката между съдебното решаване на спорове и алтернативното решаване на спорове, с акцент върху ролята и позицията на съдебната власт.
- Екипът ще състави проект на въпросник за събиране на горепосочената информация.
- Въпросникът ще бъде изпратен до членовете и наблюдателите на ЕМСС, като ще бъде определен разумен срок за предоставяне на отговори. Съдебните съвети и другите адресати ще бъдат приканени да комуникират със съдии при извършване на проучването.

2. Екипът на проекта ще анализира информацията, събрана от участниците. Той също така ще проучи, обобщи и разгледа всяка релевантна информация за съществуващите доклади или становища, издадени от съответните заинтересовани страни (особено от ИЕП).

3. След което, на поредица от срещи, екипът на проекта ще обсъди събраната информация.

4. След анализа и обсъждането ще бъде изготвен доклад съдържащ съвместни констатации и евентуални препоръки, стандарти и /или индикатори.

5. В заключение екипът на проекта ще представи констатациите, препоръките, стандартите и/или индикаторите, събрани в доклад, на Общото събрание.

9. График

Работата на проектния екип ще бъде развита по време на дебатите по време на срещите, които са планирани приблизително, както следва:

1. Първа среща – Септември 26-27, Рим (Италия)

- Представяне на фиша и въпросника – дебат.
- След срещата актуализираната версия на въпросника и проектния фиш ще бъдат подготвени и изпратени до участниците за коментари, по всека вероятност на 18.10.2016 г. Членовете на проекта ще разполагат с около 10 дни за обратна връзка, така че окончателната версия най-вероятно ще бъде готова в края на октомври (28.10.2016 г.).
- Докладите от държавите ще бъдат изготвени и изпратени на координаторите до 25 ноември 2016 г.

2. Втора среща – 12-13 декември, Братислава (Словакия)

- Представяне на докладите от държавите
- Представяне на резултатите от съвместния проект на EMCC –ELI
- Дискусия
- Първоначални идеи относно общите констатации, препоръки, стандарти/индикатори

3. Трета среща – 13-14 март, Любляна (Словения)

- Представяне и обсъждане на докладите от различните държави
- Други идеи относно общите констатации, препоръки, стандарти и /или индикатори

4. Четвърта среща – (при необходимост) 10-11 април, Будапеща (Унгария)

- Представяне и обсъждане на докладите от различните държави
- Последващи идеи за общите констатации, препоръки, стандарти и /или индикатори

5. Пета среща – само ръководители на проекти

- Заключителна работа и подготовка на представянето на доклада на срещата на Общото събрание.

6. Общо събрание 7-9 юни, Париж (Франция)

- Представяне на възможните констатации, индикатори, стандарти и препоръки, събрани в доклад, на Общото събрание.

В случай на необходимост датите и/или местата на срещите могат да бъдат променяни от координаторите на проектния екип.

10. Комуникация в рамките на проекта, Управителния комитет и Общото събрание

Вътрешната комуникация между членовете на екипа на проекта ще се осъществява директно въз основа на информацията за контакт, предоставена в списъка на членовете. Комуникацията с други членове и наблюдатели на ЕМСС ще бъде осъществена чрез секретариата на ЕМСС.

Протоколите от всички заседания на екипа на проекта и доклад за напредъка на проекта, ще бъдат предоставени на секретариата на ЕМСС. Датите и местата на провеждане на срещите на проектния екип ще бъдат съобщени на секретариата на ЕМСС предварително, за да се получи помощ в организацията на всяка среща.